

handlede, som Konge for den Deel af Monarchiet, hvortil „Danmarks Rige“ da vel var begrændset, men som repræsenterede hele Riget.

Det er dette dobbelte Formaal, den danske Rigsdag har havt at opfylde; den har maattet under flette Tider handle som Rigsdag for hele Monarchiet og udføre for Riget, for Monarchiet netop de Handlinger, som gaae ud paa en besluttende Myndighed, at vedtage Love og bevilge Penge, bevilge Pengemidler til de nødvendige Foretagender i Monarchiets Interesse, til de Foretagender, som i Forbindelse med andre Bestræbelser have bevirket, at Monarchiet endnu existerer. Den ærede Minister maa lægge Mærke til, at hvad der er tilsagt Slesvig, det er ikke, at det skal udelukkes af Monarchiet, skal kunne gjøre Fordring paa særlig Uddannelse for de almindelige Anliggender; der er kun tilsagt, at det skal kunne gjøre Fordring paa en særlig Uddannelse for sig i de særlige Anliggender, og at hvad der angaaer de almindelige Anliggender skal afgjøres ved Kongens Ord, men, at anvende Forbeholdet paa den Måde som antydet, det er at prøve paa, om det end lod sig fortolke ud af Ordene, at tage den sunde Fornuft og al god Tro fangen. Det gaaer ikke an, efterat Grundloven i en Række af Aar har været forstaaet ganske anderledes, at prøve paa igjennem en Fortolkning saaledes at faae den sunde Fornuft fangen.

Derfor man kommer og siger os: Vi have vel ikke sluttet nogen Contract med fremmede Lande om, at de og de Personer skulde styre Staten, eller om visse Indskrænkninger, som skulde stee i Grundloven, saa siger jeg, at det er i Formen rigtigt, men i Virkeligheden er det ikke saa. Det er det, som bør lede os til Eftergivenhed, at vi, for at kunne komme ud af den panskellige Stilling, hvori Tidsomstændighederne have ført os, maatte erkjende, at visse Personer være til en given Tid den bedste Borgen for, at Monarchiet Danmark vilde indtage den Plads i det europæiske Statsfund, som der var forlangt, at det skulde indtage. Derfor ere visse Personer af en stor Bigtighed for denne Udvikling. (Stemme: vare!) Det er ligeledes, thi vi vide det, vi have havt det liggende for

os her, indrømmet, at visse Former skulde gives Fortrinnet i denne Udvikling. Men disse Indrømmelser ramme ikke det, som her ligger for, thi mellem disse Bilskaar findes Kundgjørelsen af 28de Januar, den dominerer det Hele, den er lagt frem som et Tilbud, den er antaget imod, at den skulde faae en til Tidsomstændigheden svarende Udvikling og Fyldestgjørelse, men dette „til Tidsomstændigheden“ kan ikke indskrænke dens Hovedbegreb: at Heelstaten skal blive constitutionel. Dette har, mine ærede Herrer, været af vore største Feil, at vi have kastet Brag paa de Midler, hvorpaa vi kunde bygge videre, og det maa ikke oversees, at Enhver, som kaster Brag paa Kundgjørelsen af 28de Jan. 1852 og ikke klamrer sig fast til den, han undergraver netop Rigsdagens Stilling (En Stemme: Det gjøre vi ikke!). Vi have gjort det altfor meget, og jeg gaaer endnu videre, jeg siger, at, naar man kaster Brag paa Fordn. af 26de Juli, saa begaaer man den samme Feil. De, som vise den væk som en Umulighed i den Skikkelse, hvori den foreligger, have Ret, men de, som ikke tage den som et Middel til at indlede Dverenskomst, have Uret.

Vi skulle forøvrigt lægge Mærke til, naar vi tale om det, som jo egentlig foreligger, om Rigsretsaction, at vi da ikke tale om det som Noget, der er naturligt, som Noget, man griber let til, som den Vet, man bedst kan gaae, thi en Rigsretsaction anlagt af en repræsentativ Forsamling, er i politiske Spørgsmaal af en saadan Art et Slags Faltterklæring. Forsamlingen skal selv domme de politiske Spørgsmaal; den skal saa sjældent som muligt henvide dem til Domstolene; den kan kun vinde overordentlig Lidet ved at vinde sin Sag, men den kan tabe ganske Overordentligt ved at tabe den. Vi have ved denne Sag vundet det store Fremstridt, at vi, tiltrods for vor hele Tilbøielighed til at vise Forordn. af 26de Juli fra os, have forhandlet den her; vi have lært den at kjende, vi have hørt udtale, hvorfor den skulde være grundlovstridig, og vi have hørt Ministeriet give det simple Svar: „Den er slet ikke for Eder, den gaaer ikke ud paa at berøve Eder nogle af